

وزارت آموزش و پرورش
معاونت آموزش ابتدایی
دفتر آموزش پیش دبستانی و دبستانی

چارچوب اجرایی فعالیت‌های کیفیت بخشی

معاونت آموزش ابتدایی

آموزش تعطیل نیست

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹

فهرست

عنوان

۳	۱. مقدمه
۳	۲. رویکردهای حاکم بر برنامه‌های معاونت
۴	۳. مخاطبان برنامه‌ها و فعالیت‌ها
۴	۴. اقدامات اجرایی
۶	۵. زمان‌بندی اجرای طرح‌ها و فعالیت‌ها
۶	۶. شیوه‌نامه‌های اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها
۸	۶-۱ شیوه‌نامه ارتقا صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان
۸	جدول فعالیتهای اجرایی پژوهش‌های معلمی (سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹)
۹	شرح تفصیلی فعالیت ارتقا صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان
۹	۱-۱-۶ درس پژوهی
۱۲	۱-۲-۶ اقدام پژوهی
۱۴	۱-۳-۶ خود توسعه‌ای (خود ارتقای)
۱۶	۱-۵-۶ طراحی تکالیف مهارت محور
۱۷	۱-۶-۶ مقاله
۱۹	۱-۷-۶ ترجمه
۲۱	۲-۶ ارتقا شایستگی‌های علمی و مهارتی دانش‌آموزان
۲۱	جدول فعالیتهای اجرایی مهارت‌ها و پژوهش‌های دانش‌آموزی (سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹)
۲۲	شرح تفصیلی فعالیت ارتقا شایستگی‌های دانش‌آموزی
۲۲	۱-۲-۶ پژوهش‌های علمی دانش‌آموزی (جشنواره جابربن حیان)
۲۳	۲-۲-۶ توسعه سواد خواندن و نوشتن و حساب (مهارت‌های ادبی و پایه)
۲۴	۲-۳-۶ فرصت‌های متنوع یادگیری (مهارت‌های هنری و آداب زندگی)
۲۵	۲-۴-۶ بازی و یادگیری
۲۶	۲-۵-۶ فعالیت‌های یادگیری ایام نوروز (عید و داستان)
۲۷	۷. ارزیابی
۲۸	۸. طرح کارآمد
۳۰	۹. برنامه تدبیر
۳۲	۱۰. ارزشیابی کیفی - توصیفی
۳۳	۱۱. مدیریت انسداد مبادی بیسواد
۳۵	۱۲. نمایه برنامه‌های کیفیت بخشی معاونت آموزش ابتدایی

چارچوب اجرایی برنامه‌ها و فعالیتهای معاونت آموزش ابتدایی

۱. مقدمه

یکی از مأموریت و سیاست‌هایی که در معاونت آموزش ابتدایی همواره مورد توجه قرار گرفته است کیفیت‌بخشی به فرآیندهای آموزش و ارتقا سطح یادگیری‌های ماندگار و لذت‌بخش می‌باشد. یکی از رایج‌ترین شیوه‌های ارزیابی تحقق اهداف غایی و قصد شده در اسناد بالادستی و برنامه درس ملی، سنجش کارایی و اثربخشی شیوه‌های آموزشی و پرورشی مدارس می‌باشد. نتایج آزمون‌های بین‌المللی و پژوهش‌های ملی، استانی، منطقه‌ای و مدرسه‌ای حاکی از آن است که برخی از مهم‌ترین اهداف که در ایجاد و ثبات کارآمدی مدارس، صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان و شایستگی‌های پایه دانش‌آموزان مؤثر می‌باشند به دلایل مختلف نیاز به توجه ویژه، آموزش و پایش و رصد پیامدهای اجرایی دارد. بنابراین از طریق نیازسنجی و اولویت‌بندی بنیادی‌ترین اهداف مذکور احصا و تحت عنوان برنامه‌ها و فعالیتهای کیفیت‌بخشی در سطح کشور پیگیری می‌شود. لذا با عنایت به اهداف سند تحول بنیادین، برنامه درس ملی، برنامه سالانه وزارت آموزش و پرورش و پیرو بخشنامه ۳۲۱۷۴-۹۹/۰۱/۱۷ و با توجه به وضعیت موجود و شرایط بحران جهانی کرونا در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۴۰، مقتضی است با به‌کارگیری تمامی ظرفیتهای استانی، ساختار حاضر در دستور کار معاونت‌های آموزش ابتدایی استان‌ها لحاظ و زمینه‌های اجرای مطلوب آن فراهم شود.

۲. رویکردهای حاکم بر برنامه‌های معاونت

- مهم‌ترین رویکردهای تحولی معاونت آموزش و ابتدایی در اجرای برنامه‌ها و فعالیتهای به شرح زیر می‌باشد:
- ❖ توسعه مدارس کارآمد و مدیریت مبتنی بر ارکان مدرسه (مدرسه محوری)
 - ❖ تأکید بر تربیت تمام‌ساحتی و ارتقا شایستگی‌های بنیادین
 - ❖ افزایش بهداشت روانی محیط یادگیری دانش‌آموزان در کلاس، مدرسه، خانواده
 - ❖ استفاده از بستر بازی، ادبیات و هنر و تسهیل و بهبود شرایط یادگیری دانش‌آموزان
 - ❖ توسعه فعالیتهای گروهی و مشارکتی و از بین بردن موقعیتهای رقابت‌زا در بین دانش‌آموزان
 - ❖ توجه به اقتضائات دوران کودکی در برنامه‌ریزی و اجرای فعالیتهای
 - ❖ تقویت انگیزه و توانایی دانش‌آموزان در انجام فعالیتهای مهارت‌محور
 - ❖ تلفیق برنامه‌ها و فعالیتهای با موضوعات و اهداف قصد شده برنامه درسی و ایجاد زمینه بروز خلاقیت و نوآوری و خلق تجربه‌های نوین
 - ❖ تأکید بر اجرای برنامه‌ها و فعالیتهای با رویکرد فرآیندمحوری از طریق آموزش، راهبری و راهنمایی توسط مربیان حرفه‌ای و ارائه بازخوردهای اصلاحی و انگیزشی
 - ❖ توجه به توانایی، علائق، استعدادها، تفاوت‌های فردی، بومی و محیطی در اجرای برنامه‌ها و فعالیتهای

۳. مخاطبان برنامه‌ها و فعالیت‌ها

مخاطبان اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها به شرح زیر می‌باشد:

- ❖ مدیریت مدارس
- ❖ معلمان و عوامل آموزشی
- ❖ دانش آموزان
- ❖ اولیا

۴. اقدامات اجرایی

با عنایت به رویکرد تحولی راهبری مدرسه محور و تفویض اختیار انتخاب و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها برحسب نوع الگوهای یادگیری، نیاز دانش آموزان، معلمان و مدیران مدارس، اهم اقدامات اجرایی به شرح زیر می‌باشد:

سطح مدرسه :

- ❖ آمادگی جهت اجرای الگوهای متنوع آموزش و یادگیری (حضوری، غیرحضوری و ترکیبی) برحسب شرایط
- ❖ نیازسنجی و اولویت‌بندی برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- ❖ انتخاب روش‌های توسعه کارآمدی مدارس، بهسازی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان و ارکان آموزشی مدارس، ارتقا شایستگی‌های دانش آموزان و اولیا
- ❖ برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- ❖ به اشتراک‌گذاری آثار و پیامدهای اجرایی در بستر شبکه شاد
- ❖ مستندسازی و ارائه گزارش عملکرد به منطقه

سطح منطقه:

- ❖ شناسایی راهبران و رابطان منطقه‌ای توانمند جهت هدایت و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- ❖ برگزاری دوره‌های آموزشی و جلسات مجازی تبیین اهداف و شرح انتظارات
- ❖ برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه مدیران، معلمان، دانش آموزان و اولیا به صورت حضوری و غیرحضوری با استفاده از ظرفیت‌های شبکه شاد
- ❖ ارائه جدول زمان‌بندی جهت همکاری راهبران و رابطان برنامه‌ها و فعالیت‌ها به مدارس
- ❖ به اشتراک‌گذاری آثار و پیامدهای اجرایی در بستر شبکه شاد
- ❖ جمع‌بندی و تحلیل مستندات ارائه گزارش عملکرد مدارس به استان

سطح استان:

- ❖ تمهید و فراهم کردن زمینه‌های اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها (برنامه‌ریزی و مدیریت منابع مالی، انسانی و ...)
- ❖ انتخاب یک یا چند فعالیت از دو برنامه ارتقا صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان، ارتقا شایستگی‌های علمی و مهارتی دانش‌آموزان (حیطه معلمی و دانش‌آموزی) توسط استان‌ها بر اساس شرایط و اقتضائات و برش استانی
- ❖ ایجاد بسترهای سازمان‌یادگیرنده و تشکیل گروه‌های تعاملی مجازی با استفاده از ظرفیت شبکه آموزشی دانش‌آموز (شاد)
- ❖ شناسایی راهبران و رابطان استانی توانمند جهت هدایت و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- ❖ برگزاری دوره‌های آموزشی و جلسات مجازی تبیین اهداف و شرح انتظارات و توزیع محتوای لوح فشرده اطلاعات جامع و محتوای تخصصی کارگروه‌های تخصصی در مناطق یا ایجاد امکان دسترسی به محتواها
- ❖ تولید و به اشتراک‌گذاری محتوا، بسته‌های آموزشی و نمونه تجربه‌های موفق با استفاده از ظرفیت کارگروه‌های تخصصی استانی و منطقه‌ای بر اساس ساعات اختصاص‌یافته گروه‌های آموزشی
- ❖ ارائه جدول زمان‌بندی جهت همکاری راهبران و رابطان برنامه‌ها و فعالیت‌ها به مناطق
- ❖ به اشتراک‌گذاری آثار و پیامدهای اجرایی در بستر شبکه شاد
- ❖ تمهید مقدمات به‌منظور جمع‌آوری و تحلیل نتایج اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها در مناطق و مدارس و ارائه گزارش از فرآیندها و اقدامات انجام‌شده در دو بازه زمانی (بهمن ۹۹ و اردیبهشت ۱۴۰۰) به معاونت‌های دفتر آموزش دبستانی و پیش‌دبستانی
- ❖ جمع‌بندی و تحلیل مستندات ارائه گزارش عملکرد مدارس به معاونت‌های دفتر آموزش دبستانی و پیش‌دبستانی
- ❖ شناسایی و معرفی مدارس الگوی استانی به شرح زیر:

در اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های توسعه صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان و ارتقا شایستگی‌های دانش‌آموزان، پوشش مدارس بر اساس آمار و برش استانی می‌باشد. به‌منظور ارائه نمونه فعالیت‌ها و تسهیم دانش حرفه‌ای برحسب شرایط و امکانات "مدارس الگو" بر اساس ضوابط زیر تا ۱۵ دی ۹۹ معرفی شوند:

- ❖ مدارس الگو، مدرسی می‌باشند که برای اجرای تخصصی برنامه‌ها داوطلب می‌باشند.
- ❖ تعیین مدارس به نحوی باشد که معلمان و دانش‌آموزان پایه‌های اول تا ششم را پوشش دهد.
- ❖ مشخصات و آمار و اطلاعات حداقل ۶ مدرسه در هر یک از فعالیت‌های برنامه توسعه صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان و ۶ مدرسه در هر یک از فعالیت‌های ارتقا شایستگی‌های دانش‌آموزان ثبت شود.
- ❖ لازم است مربیان حرفه‌ای به صورت مستمر در مدارس مذکور بر اجرای برنامه‌ها نظارت داشته و نسبت به ارائه راهنمایی و هدایتگری حرفه‌ای اقدام نمایند.

سطح ستاد:

- ❖ تمهید و فراهم کردن زمینه‌های اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها (برنامه‌ریزی و تأمین منابع مالی، انسانی و ...)
- ❖ تدوین دستورالعمل و چارچوب اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- ❖ برگزاری جلسات توجیهی به‌منظور تبیین رویکردها و اهداف
- ❖ دریافت و تحلیل گزارش‌های عملکرد استانی
- ❖ آسیب‌شناسی و ارائه راه‌کارهای بهسازی و بهبود مستمر برنامه‌ها و فعالیت‌های کیفیت‌بخشی

۵. زمان بندی اجرای طرح ها و فعالیت ها

جدول زمان بندی اجرای برنامه ها و فعالیت ها به شرح زیر می باشد :

ردیف	عنوان فعالیت	بازه زمانی اجرا	توضیحات
۱	پژوهش های معلمی	مهر تا پایان اردیبهشت ۹۹	این فعالیت شامل انواع روش های توسعه صلاحیت های حرفه ای معلمان از جمله درس پژوهی، اقدام پژوهی، خود ارتقایی، تولید محتوا و رسانه آموزشی، طراحی تکالیف مهارت محور، تألیف، تدوین مقاله، ترجمه متون و سایر روش های خلاقانه می باشد.
۲	پژوهش های دانش آموزی	مهر تا پایان فروردین ۹۹	این فعالیت شامل انواع روش های ارتقا شایستگی های دانش آموزی از جمله پژوهش های علمی، مهارت های ادبی و سواد خواندن، نوشتن و حساب و آداب و مهارت های زندگی، فرصت های متنوع یادگیری و فعالیت های هنری، فعالیت های ایام نوروز و عید و داستان می باشد.
۳	بازی و یادگیری	مهر تا پایان اسفند ۹۹	با عنایت به شرایط سنی و نیاز دانش آموزان دوره ابتدایی، طراحی و اجرا و ایجاد بسترها و امکانات لازم به منظور یادگیری های مبتنی بر بازی، از لحاظ تجهیز مکان و فضا، وسایل بازی، آموزش نیروی انسانی و ایجاد زمینه بروز خلاقیت ارکان آموزشی مدرسه در این خصوص با همکاری نهاد های مرتبط مدنظر می باشد.
۴	طراحی تکالیف مهارت محور	مهر تا هفته اول اردیبهشت ۹۹	انتظار می رود در زمینه توانمندسازی معلمان جهت طراحی و تدوین و به اشتراک گذاری تکالیف مهارت محور به منظور عمق بخشی به یادگیری های لذتبخش و مادام العمر اقدامات لازم انجام پذیرد.
۵	عید و داستان	اسفند تا هفته دوم اردیبهشت ۹۹	توجه به ترویج فرهنگ مطالعه و کتابخوانی و ایجاد زمینه انس و عادت های مطلوب در دانش آموزان در ایام نوروز به جای تکالیف غیر قابل انعطاف و حافظه محور مدنظر می باشد.
۶	طرح کارآمد	طول سال تحصیلی	بهسازی منابع انسانی راهبردی مهم جهت توانمندی و آماده سازی سرمایه های انسانی سازمان، جهت سازگاری و تطابق با تغییر و تحولات و نیازهای روز نظام آموزشی است.
۷	برنامه تدبیر	طول سال تحصیلی	برنامه تدبیر به منظور ارتقای سطح عملکرد مدرسه و کیفیت آن براساس ساحت های شش گانه تعلیم و تربیت و اهداف دوره ابتدایی و مشارکت ارکان مدرسه در تدوین برنامه عملیاتی اجرا می شود.
۸	ارزشیابی توصیفی و پایش یادگیری	طول سال تحصیلی	کیفیت بخشی به اجرای مطلوب ارزشیابی توصیفی و ترویج ارزیابی در خدمت یادگیری، توجه به تفاوت های فردی و پایش یادگیری دانش آموزان از اهداف مهم در دوره ابتدایی می باشد.
۹	بازماندگان از تحصیل	طول سال تحصیلی	شناسایی وضعیت موجود از حیث تعداد و علل دانش آموزان بازمانده از تحصیل با هدف برابری فرصت های یادگیری و آموزش است از جمله اهداف و فعالیت های اساسی معاونت آموزش ابتدایی است.

۶. شیوه نامه های اجرای برنامه ها و فعالیت ها

با عنایت به چارچوب اجرایی ارائه شده و محور برنامه ها و فعالیت ها، شیوه نامه اجرای برنامه ها و فعالیت ها با عنواین زیر جهت اجرا در سطح مدرسه، منطقه، استان و حوزه ستادی ارائه می شود:

- ❖ پژوهش های معلمی
- ❖ پژوهش های دانش آموزی
- ❖ طرح کارآمد
- ❖ برنامه تدبیر
- ❖ بازماندگان از تحصیل

طرح و برنامه های ارتقا صلاحیت های حرفه ای معلمان

- ✓ درس پژوهی
- ✓ اقدام پژوهی
- ✓ خود ارتقایی
- ✓ ترجمه
- ✓ تألیف
- ✓ مقاله
- ✓ تولید محتوای آموزشی

۱-۶ شیوه‌نامه ارتقا صلاحیت های حرفه ای معلمان

(درس پژوهی، اقدام پژوهی، خود ارتقایی، ترجمه، تألیف، مقاله، تولید محتوای آموزشی)

مقدمه

در اجرای راهکار ۷-۱۱ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش با موضوع توسعه پژوهشگری و افزایش توانمندی حرفه‌ای معلمان به شکل فردی و گروهی و به منظور اجرای برنامه ارتقا صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان اهم اهداف و اقدامات به شرح زیر اعلام می‌گردد:

اهداف

- ❖ ایجاد زمینه و فرصت های پژوهشی برای معلمان
- ❖ کیفیت بخشی به فرآیند یاددهی - یادگیری
- ❖ ارتقا دانش، نگرش و مهارت های معلمی
- ❖ به اشتراک گذاری تجربیات زیسته

اقدامات اجرایی

- ❖ برگزاری دوره‌های آموزشی حضوری و غیرحضوری برای معلمان و ارکان مدرسه با موضوع روش های ارتقا صلاحیت های حرفه‌ای (فردی و گروهی)
- ❖ تشکیل کانال های آموزش مجازی و گروه های تعاملی در سطح مدارس، مناطق و استان با استفاده از ظرفیت شبکه (شاد)
- ❖ انتخاب یک یا چند زمینه ارتقا صلاحیت های حرفه ای بر اساس نیاز، علایق، توانمندی توسط معلمان و اجرای مراحل زیر:

۱. پژوهش های مدرسه ای (درس پژوهی، اقدام پژوهی و ...)

تشکیل تیم‌های پژوهشی در سطح مدارس و انجام مراحل پژوهش شامل: شناسایی مشکل، بیان مساله ، انتخاب موضوع ، بررسی تجربیات پیشین ، تمهید مقدمات و اجرای پژوهش

۲. پژوهش ها و مهارت های توسعه حرفه ای (ترجمه، تألیف، خود ارتقایی، تولید محتوای آموزشی و ...)

- ❖ انتخاب موضوع مورد نیاز آموزش و پرورش و انجام اقدامات مورد انتظار به صورت گروهی یا انفرادی
- ❖ تعیین ضوابط، ساز و کارهای لازم به منظور صدور تقدیرنامه و گواهی های توسعه حرفه ای و درج امتیاز در ارزشیابی سالانه معلمان و تقویت انگیزش شغلی و توسعه نگرش حرفه ای آنان

جدول فعالیت‌های اجرایی پژوهش های معلمی (سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹)

سطح اجرا	مخاطبان	گستره اجرا
مدرسه	معلمان و معاونان و مدیران داوطلب	مدارس دور اول و دوم
شیوه ارائه پژوهش	نحوه اشاعه و به اشتراک گذاری	تقدیر
ارائه گزارش عملکرد در جلسات حضوری یا غیرحضوری شورای آموزگاران و در کانال ها و گروه- های شبکه شاد	تدوین تجربه زیسته مجریان فعالیت ها در قالب گزارش های مکتوب یا فایل های الکترونیک و ... به اشتراک گذاری در گروه های تخصصی شاد	صدور گواهی توسعه حرفه ای برای مجریان فعالیت ها توسط کارشناسان تکنولوژی نواحی و مناطق به منظور درج در ارزشیابی سالانه اهدا جوایز و تقدیرنامه

شرح تفصیلی فعالیت ارتقا صلاحیت های حرفه ای معلمان

همانطور که در چارچوب اجرایی مشخص گردید مدیران و معلمان برحسب نیاز و شرایط و به منظور کیفیت بخشی به فرآیند آموزش و یادگیری یکی از روش های متداول و یا روشی نوین و خلاقانه را انتخاب و اقدامات لازم به منظور اجرای برنامه ها و فعالیت ها را بعمل می آورند.

به منظور شناخت و اجرای مطلوب، مفاهیم و مراحل اجرای رایج ترین فعالیت های ارتقا صلاحیت های حرفه ای معلمان مفاهیم و اقدامات متناسب با رایج ترین و تخصصی ترین روش ها به شرح زیر ارائه می شود:

*در شرایط استمرار آموزش های مجازی، اجرای پژوهش های معلمي در بستر کلاس های درس شبکه شاد و با عضویت اعضای تیم در گروه کلاس مورد نظر فرآیندها اجرا و مدیریت می شوند.

۱-۱-۶ درس پژوهی

درس پژوهی یک رویکرد توسعه حرفه ای با پژوهش تیمی در کلاس درس است که طی آن معلمان با یکدیگر برای تدوین طرح درس، اجرا و مشاهده نتایج آن در جهت بهبود یادگیری دانش آموزان همکاری و مشارکت می نمایند.

اهداف

- ❖ ایجاد زمینه برای به اشتراک گذاشتن دانش و تجربه معلمان در مدرسه
- ❖ ارتقاء انگیزه معلمان در مطالعه منابع تخصصی برای توسعه دانش حرفه ای
- ❖ تسهیل شرایط شکل گیری سازمان یادگیرنده با گسترش فرهنگ یادگیری تیمی در مدارس
- ❖ ارتقاء دیدگاه معلمان در بهره گیری از روش های علمی (نظریه ها) در تحلیل و بررسی پدیده های آموزش و یادگیری کلاس
- ❖ اصلاح و بهسازی مستمر آموزش با تمرکز و توجه به فرآیند یادگیری دانش آموزان

مراحل درس پژوهی

اندیشمندان و صاحب نظران گام ها و مراحل مختلفی برای درس پژوهی در نظر گرفته اند. در این جا چارچوبی که به نظر می رسد جامعیت بیشتری دارد مطرح می شود:

- ❖ تشکیل تیم
- ❖ تعیین مسئله و اهداف
- ❖ طراحی درس (تدوین طرح درس تحقیقاتی)
- ❖ تدریس اول و مشاهده
- ❖ گزارش گیری و ارزیابی تدریس اول
- ❖ تجدید نظر در طرح درس و اصلاح آن
- ❖ تدریس دوم و مشاهده (طرح درس اصلاح شده)
- ❖ ارزشیابی و بازاندیشی در فرآیند آموزش
- ❖ تکمیل گزارش درس پژوهی و به اشتراک گذاشتن نتایج

تشکیل تیم: در اجرای درس پژوهی برای ایجاد یک سازمان یادگیرنده در مدرسه و ایجاد ارتباط بین معلمان پایه های مختلف، شورای معلمان مدرسه به عنوان یک تیم پژوهشی بزرگ عمل می کند که تیم های کوچکتر درس پژوهی در درون این گروه شکل می گیرد هر تیم درس پژوهی برای تأمین تنوع دیدگاه ها معمولاً از ۳ تا ۶ نفر از معلمان هم پایه تشکیل می شود که در آموزش و تدریس و فرآیندهای مربوط به آن دارای مسئله یا مسائل مشترک بوده و به دنبال شناسایی و انتخاب راه حل مناسب برای رفع و یا کاهش آن هستند. برای تشکیل تیم در صورت

کافی نبودن تعداد معلمان در یک پایه تحصیلی، سایر معلمان علاقمند در پایه های مختلف تحصیلی (ترجیحاً معلمان پایه های نزدیک به هم) نیز برای موضوع درس پژوهی پایه مورد نظر مشارکت می نمایند.

تیم درس پژوهی باید خودگردان باشد و همه افراد از معلم با سابقه یک ساله گرفته تا معلمان با تجربه به صورت یکسان در آن شرکت کنند و نسبت به هم متعهد بوده و دانش و تجربه خود را با یکدیگر مبادله کنند. برای هدایت فعالیت های تیم، افراد نقش ها و مسئولیت های مختلفی را بر عهده می گیرند که در ادامه توضیح داده می شود. **تعیین نقش ها و مسئولیت ها:** در تیم درس پژوهی علاوه بر اینکه همه اعضا باید در تمام زمینه ها تشریک مساعی و همکاری کنند نقش های ویژه ای هم برای برخی افراد در نظر گرفته می شود که تقسیم بندی زیر می تواند راه گشای نقش ها و مسئولیت ها باشد؛

الف) نقش های اجرایی (مسئول هماهنگی تیم، یادداشت بردار، نگارنده، تایپیست، رابط / دبیر و ...)

ب) نقش های ویژه: (مجری تدریس، مشاهده گر تطبیق طرح درس و اجرای تدریس، مشاهده گر واکنش ها و فعالیت های معلم، مشاهده گر واکنش ها و فعالیت های دانش آموزان و ...)

تعیین مسئله و اهداف: مسئله ای در فرآیند آموزش و یادگیری ذهن معلمان را به خود مشغول ساخته و آنها را بر می انگیزاند تا برای بهسازی آموزش با هم، همیاری و مشارکت نمایند و به تولید راهکارها و ایده های نو بپردازند. پس از تعیین مسأله، هدف یا اهداف برای کاهش یا رفع مسئله اولویت دار تیم مشخص می شود. این اهداف بیانگر وضعیتی است که تیم با انجام مجموعه فعالیت های درس پژوهی به دنبال تحقق آن می باشد با شناسایی و تبیین اهداف آموزشی از کلی تا جزئی محور فعالیت تیم در مراحل بعدی یعنی طراحی درس و تدریس و مشاهده هم مشخص خواهد شد. اهداف درس پژوهی را می توان به صورت یک هدف بلند مدت (مثل برانگیختن علاقه دانش آموزان به ریاضیات یا تقویت اعتماد به نفس دانش آموزان) و یک هدف کوتاه مدت (بهبود فهم دانش آموزان از چگونگی جمع کردن کسر ها با مخرج های نامساوی) بیان کرد.

طراحی درس (تدوین طرح درس تحقیقاتی): با مشخص شدن هدف، معلمان پس از تشکیل جلسه به برنامه ریزی و طراحی درس که یک فعالیت تیمی است اقدام نموده و موضوع درس پژوهی را با شیوه های مختلف از جمله مطالعه کتاب ها و منابع گوناگون، مقالات و بحث های تیمی مورد بررسی قرار داده، تا طرح درسی مناسب را برای دستیابی به اهداف مورد نظر آماده کنند. برای تدوین طرح درس براساس رویکرد های آموزش و یادگیری از الگو های مختلفی استفاده می شود. اگر چه عناصر مشترک در بیشتر طرح درس ها یکسان است (هدف کلی، اهداف ویژه، فرایند تدریس، ابزار و روش تدریس، تعیین تکلیف و ارزشیابی) اما تفاوت هایی در سطح جزئیات وجود دارد. در الگوی طراحی آموزشی معلمان به طور جمعی تلاش می کنند تا یک طراحی آموزشی با تعریف فعالیت های یادگیری، عکس العمل های دانش آموز به فعالیت های یادگیری، فعالیت های معلم و نکات مورد ارزشیابی، انجام دهند و پیش نویس آماده شده طرح درس را برای دریافت بازخورد به شورای معلمان مدرسه ارائه کنند.

اجرای تدریس اول و مشاهده: پس از تکمیل طرح درس، یک نفر از اعضای تیم، نسبت به اجرای آن اقدام می کند. سایر اعضا ضمن مشاهده فرآیند اجرا، رفتار و عملکرد معلمان و دانش آموزان را در واکنش به فعالیت ها و موقعیتهای پیش بینی شده در طرح درس ثبت می نمایند (ستونی به طرح درس تحت عنوان یادداشت های مشاهده اضافه می شود). به منظور ارزیابی، بازنگری و اشاعه، جریان تدریس و یادگیری به طرق مختلف مستند سازی می شود.

گزارش گیری و ارزیابی تدریس اول: پس از اجرا و بعد از یک فرصت تنفس، معلمان نشست (حضوری یا مجازی) را برای بحث درباره تدریس و مشاهدات انجام گرفته برگزار می کنند. در این نشست ابتدا معلمی که تدریس را انجام داده در باره اینکه درس چه طور پیش رفته و مشکلاتی که تشخیص داده توضیحاتی را ارائه می کند. سپس سایر افراد حاضر در جلسه اجرا، مشاهدات و نظرات خود را پیرامون نقاط قوت، نقاط قابل بهبود و پیشنهادهای اصلاحی مطرح می نمایند.

تجدید نظر در طرح درس و اصلاح آن: تیم پژوهشی بر اساس مشکلات شناسایی شده در مرحله اول تدریس، تغییراتی در طرح درس ایجاد می کند. این تغییرات معمولاً بر اساس دشواری های یادگیری دانش آموزان که گروه در جریان مشاهداتشان متوجه آن شده اند انجام می شود. گروه ممکن است چندین بار برای بهسازی طرح درس و آماده شدن برای تدریس دوم جلسه تشکیل دهد.

تدریس دوم و مشاهده (درس اصلاح شده): طرح درس اصلاح شده به گروه دیگری از دانش آموزان تدریس می شود. تدریس دوم را ممکن است همان معلم قبلی انجام دهد و یا اینکه معلم دیگری این کار را برعهده گیرد. معمولاً همه معلمان مدرسه برای مشاهده درس اصلاح شده دعوت می شوند به علاوه ممکن است مدیران منطقه و مدارس، معلمانی از سایر مدارس و اولیای دانش آموزان نیز دعوت شوند.

ارزشیابی و بازاندیشی فرایند آموزش: شورای معلمان مدرسه همگی در جلسه گزارش گیری و ارزیابی تدریس دوم شرکت خواهند کرد و این کار می تواند مطالب کلی تری را در حوزه آموزش و یادگیری پوشش دهد.

تکمیل گزارش درس پژوهی و به اشتراک گذاشتن نتایج: تکمیل گزارش، مرحله آخر فرایند درس پژوهی است که طی آن گزارشی از عملکرد درس پژوهی بر روی درس مورد نظر آماده و با این کار ضمن مستندسازی فعالیت های تیم و نتایج کار آنها، دانش حرفه ای تولید شده توسط تیم درس پژوهی بازتاب داده شده و با دیگران تبادل می گردد. این تبادل دانش شامل ارائه گزارش توسط تیم به دیگران و دریافت و مطالعه گزارش های بازتابی دیگران توسط تیم درس پژوهی می شود. تیم درباره کل چرخه درس پژوهی بازتاب می دهد و گزارشی آماده می کند تا آنچه را که آموخته است با دیگران به اشتراک بگذارد.

* گزارش درس پژوهی به طور کلی شامل: چکیده، فهرست، جدول مشخصات اعضای تیم، مرام نامه، بیان مسأله، تدوین طرح درس اول، فهرست ملزومات اجرای تدریس اول، تقسیم کار و تعیین نقش اعضای تیم درس پژوهی در تدریس اول، نقد و ارزیابی اجرای تدریس اول، تغییرات طرح درس اول، تدوین طرح درس دوم (اصلاح شده)، فهرست ملزومات اجرای تدریس دوم، تقسیم کار و تعیین نقش اعضای تیم درس پژوهی در تدریس دوم، نقد و ارزیابی اجرای تدریس دوم می باشد.

نکات قابل توجه

- ❖ ارکان آموزشی مدارس بر اساس نیاز و سطح توانمندی اولیه یکی از سطوح مقدماتی متوسطه و پیشرفته را در اجرای فرآیند درس پژوهی انتخاب و اجرا نمایند. بدین ترتیب درس پژوهی می تواند شامل گفتگوها و تعاملات ساده تا اجرای عملیات تخصصی این مهارت باشد.
- ❖ ایجاد فضای هم اندیشی و خودانگیزی به منظور یادگیری همتا از تاکیدات اجرای این فعالیت می باشد.

۲-۱-۶ اقدام پژوهی

اقدام پژوهی به معنی پژوهش در عمل است که افراد برای تغییر وضعیت نامطلوب و رسیدن به وضعیت نسبتاً مطلوب و در نهایت بهسازی کارها در محیط شغلیشان بکار می‌برند.

اهداف

- ❖ شناسایی و کاهش مسائل مربوط به کلاس درس و مدارس و دانش آموزان
- ❖ تسهیل در اجرای پژوهش‌های مبتنی بر عمل توسط معلمان
- ❖ توسعه آموزش‌های عملیاتی ضمن خدمت
- ❖ کشف راه حل‌های نوین برحسب موقعیت و شرایط توسط معلمان و ارکان آموزشی مدرسه
- ❖ رشد و بالندگی حرفه‌ای از طریق دانش‌افزایی و رشد علمی و عملی
- ❖ کاهش فاصله علم و عمل

مراحل اقدام پژوهی یا کنش پژوهی

- ❖ تشخیص مسئله و انتخاب موضوع
- ❖ توصیف وضع موجود و بیان مسئله
- ❖ گردآوری و شواهد اطلاعات ۱
- ❖ تجزیه و تحلیل داده‌ها
- ❖ ارائه یا انتخاب راه حل جدید
- ❖ اجرای راه حل‌ها و کنترل و نظارت بر آن‌ها
- ❖ گردآوری شواهد و اطلاعات ۲
- ❖ ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن
- ❖ نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات

تشخیص مسئله: اقدام پژوهی یا کنش پژوهی از طریق مشاهده مسائل کلاس و در اثر مواجهه با مشکل و مسأله‌ای آغاز می‌شود.

توصیف وضع موجود و بیان مسئله: پس از تشخیص مسئله در مرحله دوم، مسئله توصیف و تشریح می‌شود.

گردآوری شواهد و اطلاعات ۱: در این مرحله ادعای وجود مشکل با استفاده از روش‌ها و ابزارهای مختلف نمایش داده می‌شود. معروف‌ترین ابزارها عبارتند از: مصاحبه، مشاهده، پرسشنامه، آزمون، نمرات کلاسی، نظرخواهی از همکاران، مشورت با والدین، مراجعه به پژوهش‌های دیگران یا پیشینه پژوهش و...

تجزیه و تحلیل داده ها: پس از این که به کمک داده ها تصویر روشن و گویایی از وضعیت موجود ارائه شد، لازم است این داده ها تجزیه و تحلیل و تفسیر شوند تا زمینه ها و امکان راه حل ها و اقدام های مناسب فراهم گردد. به عبارتی در مرحله قبل داده ها جمع آوری و در این مرحله با استدلال و منطق داده ها به اطلاعات تبدیل می شوند.

ارائه یا انتخاب راه حل جدید: با استفاده از اطلاعات به دست آمده و تجزیه و تحلیل آن ها ابعاد و جوانب مشکل را به طور دقیق و شفاف شناسایی می شود. در این مرحله پیدا کردن راه حل های تغییر وضعیت موجود مدنظر می باشد. مرحله انتخاب راه حل به تفکر و هم اندیشی بیشتری نیاز دارد. در این مرحله باید معایب، محاسن و اثربخشی این راه حل ها را به استناد شاخص ها و معیارهایی که در اختیار است با هم مقایسه و یکی از آن راه ها برای بهبود بخشی وضع موجود به طور مستند، دقیق و مستدل تشریح و علت حذف راه حل های دیگر را نیز باید بیان می شود.

اجرای راه حل ها و کنترل و نظارت بر آن ها: در این مرحله باید، راه حل به دست آمده از مرحله ی قبل را با نظارت کامل و دقیق اجرا شود.

گردآوری شواهد و اطلاعات ۲: به منظور اثبات تغییرات مثبت در رفع مشکل شواهد و توضیحات دقیق مبتنی بر اعداد و ارقام و مدارک قابل سنجش ارائه می شود.

نکته: شواهد ۲ باید مورد تایید افراد نخبه و یا متخصص قرار بگیرد و با دلیل و مدرک همراه باشد.

ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن: در این مرحله شواهدی حاصل شده تعبیر و تفسیر می شود. لازم به ذکر است یکی از مهم ترین اصول در این بخش اشاره به وضعیت اولیه و وضعیت کنونی است که از مقایسه و تفسیر شواهد ۱ و ۲ به دست می آید. در بحث اعتبار یابی، نظر خواهی از همکاران، دانش آموزان و والدین و کسانی که به نحوی در جریان پژوهش بوده و اطلاع داشته اند بسیار مهم است.

نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات: در این بخش محدودیت ها و نقاط قوت و قابل بهبود بیان و پیشنهادات پژوهشی ارائه می شود.

۳-۱-۶ خود توسعه ای (خود ارتقای)

فعالیت و برنامه توسعه فردی نوعی نقشه راه، استراتژی شخصی و یک فرایند برنامه‌ریزی مداوم است. برنامه توسعه فردی، برنامه اقدام و عملیاتی برای موفقیت گام به گام است. در این برنامه، گام‌های خاصی مشخص می‌شود که منجر به دستیابی به اهداف می‌گردد. به عبارتی برنامه توسعه فردی، نقشه مسیر رشد و پیشرفت شخصی و شغلی است. با استفاده از برنامه توسعه فردی، موقعیت فعلی ارزیابی و موقعیت مطلوب نیز ترسیم می‌شود، مشخص می‌شود فرد در کجا هست و به کجا می‌خواهد برسد. هر فرد مسوولیت یادگیری‌های خود را برعهده دارد.

برنامه خودتوسعه ای از طریق دو روش نوین قابل اجرا می‌باشد:

❖ خودتوسعه ای با مشارکت مربی حرفه ای (منتورینگ)

منتورینگ به عنوان یک فرایند تعاملی، انتقال غیررسمی و بدور از تعارفات دانش و تجربه، سرمایه اجتماعی و حمایت روانی است که به فردی که در یک جایگاه شغلی قرار دارد، در کسب و کاری خاص مشغول است یا به فکر توسعه فردی خویش می‌باشد ارائه می‌گردد. این فرآیند معمولاً در دو (فرد به فرد) است که البته گاهی فرد به گروه نیز انجام می‌شود و در یک بازه زمانی تقریباً طولانی مدت است.

❖ خودتوسعه ای با مشارکت ره یار حرفه ای (کوچینگ)

رهیاری هنر تسهیل یادگیری، توسعه و عملکرد یک شخص است که خودآگاهی فرد را ارتقاء داده و به او کمک میکند گزینه‌ها را شناسایی کند. افراد از طریق ره یاری، وضعیت موجود خود را ارزیابی کرده و با شناسایی راه حل‌های مناسب، مهارت‌های خود را توسعه و دیدگاه‌ها و رفتارهای خود را تغییر دهند.

اهداف

- ❖ تسهیل یادگیری و توسعه فردی و ارتقای شغلی
- ❖ توانمندسازی نیروها در نقش‌های جدید و تغییر یافته
- ❖ افزایش اعتماد به نفس و انگیزه درونی
- ❖ احساس پشتیبانی و حمایت در طی کردن مسیر
- ❖ ایجاد فرصتی برای مشاهده مهارت مربی حرفه ای و یا نحوه پیشرفت دیگران
- ❖ دسترسی به منبع دانش و تجربه و کسب اطلاعات قبل از بروز فرصتها
- ❖ ایجاد فرصتی برای فکر کردن و درک همه مسائل به روشی متفاوت
- ❖ کاهش شکاف بین ظرفیت و عملکرد فرد

مراحل خودتوسعه ای

مراحل خودتوسعه ای از طریق روش‌های مذکور به شرح زیر می‌باشد:

- ❖ اعلام آمادگی فردی و داوطلبانه توسط معلم و یا ارکان مدرسه
- ❖ شناسایی و دعوت از مربی و یا ره یار حرفه ای
- ❖ تعیین اهداف و تدوین نقشه راه و برنامه ریزی
- ❖ اجرای گام به گام برنامه با دریافت مستمر راهنمایی‌های مربی یا ره یار
- ❖ ارزیابی در حین اجرا و اصلاح و بهبود مستمر

به منظور ارائه گزارش و مستندسازی فعالیت خود توسعه ای (خودارتقای)، روند انتخاب ره یار یا مربی حرفه ای و اقدامات و نقشه راه بر اساس گام‌های اجرایی ثبت و به عنوان مستندات تجربه زیسته تدوین می‌شود.

۴-۱-۶ تولید محتوا، وسایل و رسانه های آموزشی

محتوای آموزشی به مجموعه ای از عکس ها، متن ها، و انیمیشن های صوتی و تصویری گفته می شود که به کمک تکنولوژی رایانه ای پدید آمده تا یک مبحث درسی را آموزش دهد. این محتواهای آموزشی توسط مدرسان این دروس و متخصصین رایانه ایجاد می شود و برای اجرا و یادگیری در اختیار فراگیران قرار می گیرد.

رسانه و وسایل آموزشی عبارت از هر آنچه که کیفیت تدریس و یادگیری را افزایش رسانه های نوشتاری از اولین رسانه هایی بودند که در تعلیم و تربیت از آنها استفاده می شده است، سپس رسانه های دیگری از قبیل تصاویر، نقشه ها، اسلاید، فیلم، تلویزیون و بسیاری از رسانه های دیگری که وارد جریان تعلیم و تربیت شده اند.

اهداف

- ❖ توانمندسازی معلمان در خصوص تولید محتواهای تخصصی یادگیری منطبق بر اهداف برنامه درسی
- ❖ تنوع بخشی به محتوا و ابزارهای آموزشی دیداری، شنیداری، دست ورزی
- ❖ ایجاد فرصت های متنوع یادگیری برای دانش آموزان متناسب با تفاوت های فردی
- ❖ کاربست فناوری های نوین در آموزش و یادگیری
- ❖ توسعه بانک های اطلاعات محتوا و ابزارهای آموزشی
- ❖ شکل دهی تجربه های یادگیری دست اول
- ❖ ایجاد انگیزه و شوق به یادگیری و کمک به تداوم آن
- ❖ صرفه جویی در زمان آموزش
- ❖ ایجاد زمینه یادگیری سریع تر، عمیق تر و پایدارتر
- ❖ شکل گیری تجربه های یادگیری ناممکن

مراحل تولید و اشاعه محتوا و رسانه و وسایل آموزشی

- ❖ نیازسنجی و تولید محتوا، رسانه و وسایل آموزشی بر اساس معیارهای تعیین شده
- ❖ ارزیابی آثار در منطقه و استان و ارسال به گروه برنامه ریزی، فناوری و گروه های آموزشی
- ❖ ارزیابی آثار در قطب های کشوری تولید محتواهای آموزشی
- ❖ بارگذاری و معرفی محتوا، وسایل و رسانه های آموزشی تایید شده در شبکه شاد با نام استان و تولید کننده

معیارهای تولید و ارزیابی محتوا و رسانه و وسایل آموزشی

- ❖ انطباق با رویکردهای آموزش ابتدایی
- ❖ تسهیلگری در فرآیند آموزش و یادگیری
- ❖ رعایت شئون فرهنگی، تربیتی و مذهبی
- ❖ همسویی با اهداف برنامه درسی و ارزشیابی کیفی توصیفی
- ❖ عدم تبلیغ موسسه، مدرسه، لوگو، فرد و ...
- ❖ مطلوبیت کیفیت فنی (وضوح و کیفیت صدا، تصویر، متن، شیوایی بیان و ...)
- ❖ حداکثر حجم فایل ها ۵۰ MB و حداکثر زمان ۱۰ دقیقه

نکات قابل توجه :

مهم ترین زمینه های تولید محتوا و رسانه های آموزشی عبارت از محتوای آموزشی دروس ۶ پایه تحصیلی، درسنامه، تکالیف مهارت محور، راهنماهای تسهیل گر و توانمندسازی، طرح ها و برنامه های آموزش ابتدایی و ... می باشد.

۵-۱-۶ طراحی تکالیف مهارت محور

طراحی تکالیف مهارت محور به عنوان تمهید مقدمات ایجاد موقعیت ها و فرصت های مناسب برای تقویت و به کارگیری آموخته ها در عمل ، متناسب با پایه تحصیلی و منطبق با رویکردهای ارزشیابی توصیفی از جمله موضوعات مورد تاکید در زمینه توسعه صلاحیت های حرفه ای معلمان و قابل اجرا در مدارس می باشد. این فعالیت با هدف اصلی ایجاد یادگیری های مادام العمر و لذت بخش مبتنی بر مهارت آموزی، گامی در جهت ارتقا تخصص های حرفه ای عوامل آموزشی مدارس است زیرا از این طریق ضمن شناسایی مستمر راه کارهای عملیاتی در جهت پاسخگویی به پیش نیازهای جامعه پذیری و ارزشمندی، بانک جامع اطلاعاتی و همچنین پشتوانه ای علمی در حوزه تثبیت یادگیری دانش آموزان فراهم می آورد.

اهداف

- ❖ توجه به تربیت تمام ساحتی و توجه متوازن به مهارت آموزی و کسب دانش
- ❖ کاهش نگرانی های مخرب ناشی از انجام تکالیف سنتی در دانش آموزان و خانواده ها
- ❖ کاهش وزن کیف دانش آموزان و جلوگیری از آسیب های جسمی
- ❖ کمک به افزایش کیفیت آموزش و یادگیری
- ❖ ایجاد زمینه های استمرار یادگیری دانش آموزان در خارج از کلاس درس
- ❖ تقویت مهارت های زندگی، علمی، ادبی و هنری در طول برنامه درسی

مراحل تولید تکالیف مهارت محور

- ❖ احصا عناوین و موضوعات برنامه درسی به تفکیک پایه های تحصیلی به منظور طراحی تکالیف مهارت محور
- ❖ تشکیل تیم های هم پایه و طراحی تکالیف مهارت محور با رویکرد تلفیق دروس و اهداف درسی و متناسب با تفاوت های فردی دانش آموزان
- ❖ تعیین شیوه ، زمان و نحوه بازخوردهای رهنمودساز به دانش آموزان
- ❖ مستند سازی و تدوین بانک اطلاعاتی از نمونه تکالیف مهارت محور تولید شده و ارسال آثار به منطقه و از مناطق به استان

موضوعات طراحی تکالیف مهارت محور

مهم ترین موضوعات اصلی طراحی تکالیف مهارت محور عبارتند از:

- ❖ مهارت ها و آداب زندگی
- ❖ حفاظت از محیط زیست
- ❖ خودمراقبت و رعایت بهداشت فردی و اجتماعی و تندرستی جسمی و روانی
- ❖ آموزش قوانین و مقررات و حقوق کودکان
- ❖ جایگاه و ارزش میراث فرهنگی
- ❖ مهارت و فرهنگ استفاده از فناوری های نوین
- ❖ کارآفرینی و توسعه مهارت های اقتصادی

نکات قابل توجه :

- ❖ آموزش و تبیین کامل اهداف، روش ها و ارائه نمونه های مختلف و متنوع تکالیف مهارت محور موجب درک صحیح و کیفیت بخشی به طراحی های متنوع و تخصصی در زمینه فعالیت های مهارت محور می شود.

معلمی و فعالیت های مرتبط با تدریس و آموزش در ابعاد گوناگون آن مهارتی ویژه است که مستلزم تخصص و اشراف علمی و عملی است. تولید دانش حرفه ای و منطبق بر اصول روش تحقیق و مورد تایید علمی از جمله ضرورت های اساسی در زمینه هویت و اعتبار بخشی به جایگاه تخصصی معلمان و ارکان آموزشی می باشد. لذا ایجاد فرصت های ارتقا توانمندی معلمان به منظور اجرای پژوهش های علمی و نگارش مقالات تخصصی از جمله موارد مورد نیاز در معاونت آموزش ابتدایی می باشد.

تهیه گزارش از نتایج مطالعات و پژوهش های انجام شده، یکی از مهم ترین مراحل پژوهشگری به شمار می رود؛ زیرا اگر پژوهشگر نتواند دستاوردهای علمی خود را در اختیار سایر محققان قرار دهد، پژوهش او هر اندازه هم که مهم باشد، به پیشرفت علم کمکی نخواهد کرد؛ زیرا رشد و گسترش هر عملی از طریق ارائه و به هم پیوستن دانش فراهم آمده از سوی فرد فرد اندیشمندان آن علم تحقق می یابد.

اهداف

- ❖ ارتقا سطح دانش حرفه ای و تخصصی فردی و سازمانی
- ❖ شناسایی مسایل و مشکلات آموزشی و پرورشی و ارائه راه کارهای علمی
- ❖ آشنایی و اطلاع از تجربیات علمی و کاربردی یافته ها به فراخور موقعیت و نیاز
- ❖ هویت بخشی تخصصی به جایگاه معلم و ارکان آموزشی مدارس

مراحل تدوین مقاله

- ❖ **انتخاب موضوع :** در انتخاب موضوع علاوه بر علاقمندی لایزال به مواردی مانند مورد نیاز بودن و کاربردی و غیرتکراری بودن توجه شود.
- ❖ **مطالعه گزارش تحقیق :** مقاله علمی معمولاً در نتیجه پژوهش منطقی، ژرف و متمرکز نظری، عملی یا مختلط، به کوشش یک یا چند نفر در یک موضوع تازه و با رویکردی جدید با جهت دستیابی به نتایجی تازه، تهیه و منتشر می گردد. چنین مقاله ای در واقع گزارشی است که محقق از یافته های علمی و نتایج اقدامات پژوهشی خود برای استفاده سایر پژوهشگران، متخصصان و علاقه مندان به دست می دهد.
- ❖ **تدوین مقاله :** در تدوین مقاله لازم است اصول و چارچوب علمی رعایت شود

اجزای اصلی مقاله

- ❖ **چکیده :** در بخش چکیده، مختصری از کل مقاله به شکل ساده بیان می شود. چکیده فراتر از خلاصه متن یک مقاله است؛ خلاصه بازنویسی شده کل متن در جملات کوتاه تر و برای کسانی است که قبلاً متن را مطالعه کرده اند، در حالی که چکیده مختصری از گزارشات تحقیق است که مناسب افرادی است که متن را مطالعه نکرده اند و قصد دارند در رابطه با ادامه مطالعه آن تصمیم بگیرند. چکیده معمولاً در حدود ۲۵۰ کلمه و شامل اهداف تحقیق، مواد عمومی، روش تحقیق، نتایج خلاصه شده و نتیجه گیری نهایی است.
- ❖ **مقدمه :** قسمت مقدمه به منظور معرفی مسئله اصلی مورد تحقیق و انگیزه های رفع مشکل مذکور نگارش می شود. این بخش بایستی اطلاعات کافی را در اختیار خواننده قرار دهد به نحوی که خواننده برای خواندن ادامه متن مشتاق گردد. پاراگراف اول مقدمه معمولاً میزان کاربرد روش و یا مواد مورد استفاده را بیان می کند. یک راهبرد مفید، شروع از مسئله و طرح کلی و رسیدن به موضوع مقاله است.
- ❖ **روش تحقیق :** این بخش مربوط به زمان، مکان و چگونگی انجام تحقیقات است. محقق در این بخش از مراحل نوشتن مقاله، طرح تحقیقاتی، لوازم مورد نیاز، روش جمع آوری اطلاعات و کنترل نتایج را در اختیار مخاطب قرار می دهد.

❖ **نتایج:** در این بخش با استفاده از جدول‌ها، تصاویر و نمودارهای مختلف نتایج کسب شده از هر آزمایش را در اختیار خواننده قرار می‌گیرد و توضیحی در رابطه با معنی این نمودارها و تجزیه و تحلیل نتایج ارائه نمی‌شود.

❖ **بحث و تجزیه و تحلیل:** در این قسمت توضیحات بیشتری در رابطه با نتایج به دست آمده، همبستگی متغیرها و تفسیر آن‌ها در اختیار خواننده قرار می‌گیرد همچنین علت هرگونه انحراف از نتایج مورد انتظار و یا نتایج تحقیقات پیشین برای مخاطب توضیح داده می‌شود.

❖ **نتیجه‌گیری:** در طریقه نوشتن تحقیق بایستی نحوه نتیجه‌گیری کلی را در نظر داشت. در این قسمت نتیجه کلی حاصل از تحقیق، معنای آن و تفسیر پژوهشگر از نتایج به دست آمده به سادگی برای خواننده متن ارائه می‌شود.

❖ **منابع:** در این قسمت لیستی از تمامی منابعی که در نگارش مقاله به آن‌ها استناد شده است، تهیه و در انتهای مقاله درج می‌شود. استفاده از هرگونه داده، تصویر، نمودار و غیره از مقالات علمی دیگر بدون اشاره به نام آن در لیست منابع، نوعی سرقت علمی به شمار می‌رود.

اولویت‌های پژوهشی

❖ اولویت‌های پژوهشی و تدوین مقالات مدنظر معاونت آموزش ابتدایی برای دانشجومعلم، معلمان و

ارکان آموزشی در حال تحصیل و علاقمندان به شرح زیر می‌باشد:

❖ روش‌های نوین کارآمدی و اثربخشی عملکرد ارکان مدرسه

❖ شیوه‌های فرهنگ‌سازی در زمینه خودارزیابی و خودارتنقایی حرفه‌ای

❖ معرفی روش‌ها، فنون، ابزارها و محتواهای نوین آموزشی

❖ ارزیابی اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های کیفیت‌بخشی و ارائه راه‌کارهای بهبود

❖ نیازسنجی جنبه‌های مختلف آموزش و یادگیری

❖ ارزیابی ابعاد مختلف اجرای ارزشیابی کیفی توصیفی

❖ مطالعات تطبیقی و معرفی برنامه‌های آموزش و یادگیری موفق جهان

❖ بررسی و ارزیابی برنامه‌های درسی و محتواهای آموزشی

❖ ارزیابی میزان تحقق اهداف قصد شده و دستیابی به اهداف کسب شده

❖ بررسی میزان رضایتمندی و عوامل فرسودگی شغلی معلمان و ارکان آموزشی

❖ شیوه‌های پایش یادگیری و ارتقا و بهبود وضعیت و عملکرد دانش‌آموزان نیازمند توجه بیشتر

❖ روشهای توسعه صلاحیت‌ها و کانون‌های ارزیابی

❖ شناسایی شیوه‌های توسعه اداب و مهارت‌ها و ارتقا شایستگی دانش‌آموزی

❖ شیوه‌های توسعه کاربرست فناوری و تسهیل فرآیندهای اداری، اجرایی و آموزشی

نکات قابل توجه:

به منظور کیفیت بخشی به حوزه تولیدات تخصصی و علمی پیشنهاد می‌شود معاونت آموزش ابتدایی استان با دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه‌های دارای رشته‌های تحصیلی مرتبط با آموزش و پرورش تعامل و با انعقاد تفاهم‌نامه همکاری از طرفیت دانشجویان و استادان در خصوص انجام تحقیقات و مقالات با موضوعات اولویت‌دار اقدام نماید.

۷-۱-۶ ترجمه

در صورت نیاز به مطالعات تطبیقی و یا احصا نتایج جهانی، با موضوعات مرتبط با آموزش ابتدایی، ترجمه متون و سایر رسانه های آموزشی به عنوان یکی از فعالیت های توسعه صلاحیت های حرفه ای معلمان محسوب می گردد.

ترجمه فرایند استخراج معنا و مفهوم یا پیام یک واژه، عبارت یا جمله ای از زبان مبدأ به زبان مقصد می باشد.

❖ خواندن متن: خواندن دقیق و کامل هر متنی اعم از مقاله، کتاب و متون مختلف نگاهی کامل در خصوص هدف نگارش، موضوع و سایر موارد را به مترجم خواهد کرد.

❖ خواندن مجدد متن: در مرحله اول هدف تنها یافتن درک و فهم کلی از متن مربوطه است و در مرحله دوم خواندن جنبه دقیق تری دارد و با اهداف چهارگانه زیر باید متن را خواند: درک نوع متن، سبک متن، کیفیت متن، مخاطب متن

❖ مشخص کردن کلمات و عبارات ناآشنا و استفاده از فرهنگ لغت

نکات قابل توجه:

- ❖ حفظ ساختار و امانت داری، انتقال درست مفهوم اصلی بدون حشو و زوائد
- ❖ در ترجمه کتاب بسیار دقت شود، هیچ کلمه ای، عبارتی، جمله ای و یا پاراگرافی نباید حذف شود.
- ❖ استفاده از معادل های مناسب و رایج کلمات در زبان مقصد
- ❖ در صورت ترجمه کتاب دریافت رضایت مولف
- ❖ تمامی شرکت کنندگان به منطقه
- ❖ تقدیر و اهدا جوایز به تمامی دانش آموزان شرکت کنندگان

روش های مذکور نمونه تجربه های سال های اخیر در زمینه توسعه صلاحیت های حرفه ای معلمان و ارکان آموزشی مدارس می باشد. هر نوع روش نوین و یا خلاقانه که موجب ارتقا صلاحیت های حرفه ای بشود بر اساس نیاز و توافق معلمان و مدیران مدارس قابل اجرا می باشد.

طرح و برنامه های

ارتقا شایستگی های علمی و مهارتی دانش آموزان

- ✓ پژوهش های علمی دانش آموزی (جشنواره جابرین حیان)
- ✓ توسعه سواد خواندن و نوشتن و حساب (مهارت های ادبی و پایه)
- ✓ فرصت های متنوع یادگیری (مهارت های هنری و آداب زندگی)
- ✓ فعالیت های یادگیری ایام نوروز (عید وداستان)
- ✓ بازی و یادگیری

۲-۶ ارتقا شایستگی های علمی و مهارتی دانش آموزان

(پروژه های علمی دانش آموزان (جشنواره جابر)، توسعه سواد خواندن، فرصت های متنوع یادگیری، عید و داستان، بازی و یادگیری)

در اجرای راهبرد کلان شماره ۱۵ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش با موضوع ارتقای جایگاه علم و علم آموزی به عنوان عاملی موثر در دستیابی به حیات طیبه و به منظور اجرای برنامه ارتقا شایستگی های علمی و مهارتی دانش آموزان اهم اهداف و اقدامات به شرح زیر اعلام می گردد:

اهداف

- ❖ توسعه مهارت های دست ورزی ، آموزش کار گروهی و فرهنگ پژوهش و تحقیق
- ❖ توسعه مهارت تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی
- ❖ افزایش نشاط و شادابی افزایش انگیزه و شوق انگیز نمودن محیط های یادگیری
- ❖ پرورش وتقویت مهارت های زبانی ، اجتماعی ، عاطفی ، شناختی و ...
- ❖ توسعه مهارت های پایه به منظور توانمندی در شیوه های یادگیری فعال در شبکه شاد

اقدامات اجرایی

- ❖ برگزاری دوره های آموزشی حضوری و غیرحضوری برای معلمان، دانش آموزان و اولیا با موضوع آشنایی با انواع مهارت ها و پژوهش های دانش آموزی و نقش آنان در انجام فعالیت های مدنظر
- ❖ تشکیل کانال های آموزش مجازی و گروه های تعاملی در سطح مدارس، مناطق و استان با استفاده از ظرفیت شبکه (شاد)
- ❖ انتخاب یک یا چند زمینه ارتقا شایستگی های علمی و مهارتی بر اساس نیاز، علایق، توانمندی توسط دانش آموزان با توجه به محورهای علمی- پژوهشی، مهارت های نویسندگی و سخنوری، مهارت های علمی- فناوری، مهارت های دست ورزی و بازی و سرگرمی
- ❖ در صورت انتخاب مهارت های علمی و پژوهشی اجرای مراحل شامل: شناسایی مشکل ، بیان مساله ، تعریف نیاز ، انتخاب موضوع ، انجام پژوهش های زمینه ای ، اجرای پژوهش، ارائه نتایج و آثار برحسب شرایط آموزش حضوری و غیرحضوری و برحسب توانایی و علاقه دانش آموزان به صورت تابلو نمایش، دست سازه، فایل های صوتی، تصویری، متنی و ...
- ❖ در صورت انتخاب سایر فعالیت ها مانند داستان گوئی، داستان خوانی، داستان نویسی، تولید محتواهای یادگیری، تولید اثر هنری، طراحی بازی و ... اجرای اقدامات لازم متناسب با نوع فعالیت
- ❖ تعیین ضوابط، ساز و کارهای لازم به منظور صدور لوح تقدیر و اهدا جوایز به دانش آموزان

جدول فعالیت های اجرایی مهارت ها و پژوهش های دانش آموزی (سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹)

سطح اجرا	مخاطبان	گستره اجرا
مدرسه	دانش آموزان	مدارس دور اول و دوم
شیوه ارائه پژوهش	نحوه اشاعه و به اشتراک گذاری	تقدیر
ارائه فعالیت ها و پژوهش ها در کلاس درس و کانال ها و گروه های مجازی مدرسه ای شبکه شاد	تدوین تجربه های پژوهشی دانش آموزان در قالب های متنوع و متناسب با توانمندی دانش آموزان (فایل های متنی، صوتی، تصویری، دست سازه ها و ... و ارائه نمونه آثار در گروه های پژوهشی کلاس های مجازی شاد)	اهدای لوح تقدیر و تشویق تمامی دانش آموزان و معلمان مجری فعالیت ها

شرح تفصیلی فعالیت ارتقا شایستگی های دانش آموزی

مهم ترین هدف هر نظام آموزشی پرورش افرادی شایسته و دارای مهارت های لازم برای زندگی با دیگران می باشد. ایجاد زمینه و بسترهای لازم به منظور تحقق اهداف برنامه درسی در تمام سطوح، گامی در جهت ارتقا نگرش، دانش و مهارت های دانش آموزان می باشد.

به منظور شناخت و اجرای مطلوب، مفاهیم و مراحل اجرای رایج ترین فعالیت های ارتقا شایستگی های دانش آموزی مفاهیم و اقدامات متناسب با رایج ترین و تخصصی ترین روش ها به شرح زیر ارائه می شود:

*در شرایط استمرار آموزش های مجازی، اجرای پژوهش های دانش آموزی در بستر کلاس های درس شبکه شاد و با عضویت دانش آموزان، معلمان راهنما در گروه های مجازی نسبت به اجرا و مدیریت فرآیندها اقدام می شود.

۱-۲-۶ پژوهش های علمی دانش آموزی (جشنواره جابربن حیان)

دانش آموزان برحسب فطرت خویش همواره در پی یافتن پاسخ سولات و کسب تجربه های تازه می باشند. دوره ابتدایی بهترین فرصت به منظور تقویت اعتماد به نفس و توسعه مهارت پرسشگری و مشاهده گری دانش آموزان می باشد. اجرای جشنواره پروژه های علمی و فرصت های متنوع یادگیری فرصتی مغتنم جهت عملیاتی نمودن اهداف ذکر شده می باشد. در این جشنواره که تمرکز آن در سطح مدرسه و کلاس های درس می باشد دانش آموزان در انتخاب موضوع های مورد علاقه و اجرای یک فرآیند علمی و یا مهارتی، توسط معلمان و اولیا، هدایت می شوند.

اهداف

- ❖ تقویت روحیه پرسشگری
- ❖ توسعه مهارت مشاهده گری و حل مسأله
- ❖ تمرین و کسب تجربه های لذتبخش و ماندگار از اجرای روش های علمی متناسب با سن و توانمندی دانش آموزان
- ❖ ایجاد زمینه بروز استعدادها و توجه به علایق دانش آموزان

مراحل پژوهش یا پروژه های علمی دانش آموزی

مراحل اجرای فعالیت پروژه های علمی دانش آموزی به صورت اجمالی به شرح زیر می باشد:

- ❖ مشاهده گری و انتخاب موضوع
- ❖ بیان مسأله و یا تعریف نیاز
- ❖ جمع آوری اطلاعات
- ❖ اجرای پروژه یا پژوهش
- ❖ ثبت داده ها و نتایج
- ❖ جمع بندی و ارائه پروژه یا پژوهش

انواع پژوهش های علمی دانش آموزی

- ❖ جمع آوری و طبقه بندی: شامل جمع آوری مجموعه ای از اشیا بر اساس شباهت ها و تفاوت ها
- ❖ نمایش علمی (مدل، نمایش، تحقیق): شامل نمایش چگونگی عملکرد، توضیح چرایی، بررسی جزئیات موضوع و تفسیر مشاهدات
- ❖ آزمایش: شامل آزمودن فرضیه ها و ثبت نتایج بدست آمده
- ❖ طراحی و ساخت ساخت: شامل طراحی و ساخت وسیله ای به منظور رفع نیازهای شناسایی شده

نکات قابل توجه:

- ❖ دانش آموزان در انتخاب نوع پروژه و یا نحوه ارائه حق انتخاب و آزادی عمل دارند.

۲-۲-۶ توسعه سواد خواندن و نوشتن و حساب (مهارت های ادبی و پایه)

مهارت در خواندن یکی از مهمترین نیازهای یادگیری دانش آموزان در زندگی امروز است. توانایی درک مطلب، تفسیر و استنتاج از متون درسی و غیردرسی، دانش آموزان را با افکار و اطلاعات جدیدی آشنا می سازد تا راه بهتر اندیشیدن و بهتر زیستن را بیاموزند. آن گونه که از مبانی و چارچوب نظری سواد خواندن برمی آید، خواندن معطوف به درک مطلب نوشته شده و شناخت ارزش ها، معانی و مفاهیم کلمه ها، عبارت ها، جمله ها و دریافت دانستنی ها و معنی و مقصود پیامی است که نویسنده با نشانه ها و رمزهای کلامی نگاشته است.

اهمیت بنیادی سوادخواندن زمانی آشکارتر می شود که بدانیم در جهان امروز گستره موضوع خواندن وابعاد پیچیده و متنوع آن فقط محدود به درک نشانه های نوشتاری و رمزهای کلامی نمی شود؛ بلکه فراتر از آن، خواندن علائم بصری، نشانه های الکترونیکی و متن های دیجیتالی از جمله تحولاتی است که در قلمرو سواد خواندن به شکل بسیار جدی و فراگیر مطرح است.

مهارت خواندن، نوشتن، حساب کردن و سواد مالی از جمله شایستگی های لازم برای دانش آموزان می باشند. که در برنامه دروس فارسی و ریاضی به آن پرداخته می شود لیکن لازم است با روش های نوین و جذاب نسبت به ارتقا مهارت های مذکور در دانش آموزان اقدامات لازم پیگیری شود.

اهداف

- ❖ تقویت و توسعه مهارت های زبانی
- ❖ توانمندسازی دانش آموزان در بیان احساسات و عواطف
- ❖ توسعه مهارت های نگارش متون و بیان مکتوب نظرات و ایده ها
- ❖ فراهم کردن زمینه ارتقا و بهبود عملکرد تحصیلی اط طریق تقویت مهارت خواندن و نوشتن
- ❖ توسعه مهارت های محاسباتی

مراحل توسعه سواد خواندن، نوشتن و حساب

- ❖ انتخاب یک یا چند زمینه از مهارت های ادبی توسط دانش آموز
- ❖ ارائه آموزش های متناسب با توسعه مهارت های زبانی به دانش آموزان
- ❖ ثبت روند فعالیت ها و اقدامات دانش آموز
- ❖ ارائه مهارت در جشنواره مدرسه ای و تشویق دانش آموزان شرکت کننده
- ❖ جمع بندی نتایج و تدوین آثار در قالب مجموعه آثار دانش آموزی در مدرسه

زمینه های توسعه سواد خواندن، نوشتن و حساب کردن

- ❖ داستان خوانی، داستان گویی: شامل اجرای قطعه ای از داستان ها یا حکایت ها با استفاده از گنجینه های ادب فارسی
- ❖ داستان نویسی (خاطره، سفرنامه، داستان، نوشتاری و ...): شامل نگارش داستان، خاطره، سفرنامه، یا توصیف پدیده ها
- ❖ سواد محاسباتی و مالی: شامل ارائه فیلم، تحقیق، ساخت وسیله، طراحی بازی، نمایش، فایل تصویری از تجربه های دانش آموزی در زمینه انجام محاسبات کاربردی و سواد مالی در زندگی روزمره

۳-۲-۶ فرصت های متنوع یادگیری (مهارت های هنری و آداب زندگی)

با توجه به لزوم ایجاد زمینه های تربیت تمام ساحتی ضرورت دارد تا بر مبنای موقعیت های مختلف یادگیری و تفاوت های فردی دانش آموزان و همچنین با عنایت به ساحت زیبایی شناختی، بسترهای لازم جهت بروز استعداد های هنری و آداب و مهارت های زندگی فراهم گردد. دوره ابتدایی فرصت مناسبی برای تقویت اعتماد به نفس و فراهم آوردن زمینه فرصت های متنوع یادگیری می باشد.

اهداف

- ❖ توانمندسازی و بستر سازی پرورش استعدادهای هنری
- ❖ توجه به سبک یادگیری دست ورزی
- ❖ تقویت برنامه درسی هنر
- ❖ ایجاد آرامش و توسعه بهداشت روانی از طریق تقویت حس زیبایی شناختی
- ❖ افزایش اعتماد به نفس با خلق آثار و نمایش مهارت ها
- ❖ تمرین آداب و مهارت های زندگی از طریق ایفای نقش

مراحل اجرای مهارت های هنری دانش آموزی

- انتخاب یک یا چند زمینه فعالیت هنری توسط دانش آموز
- ❖ توسعه مهارت های دانش آموز در زنگ هنر و ارائه آموزش های لازم و هدایت آنان
 - ❖ تولید آثار هنری و برگزاری نمایشگاه مدرسه ای و تشویق دانش آموزان شرکت کننده

زمینه ها و محورهای فعالیت دانش آموزان

- ❖ ایفای نقش در نمایش یا فیلم
- ❖ طراحی ، نقاشی، خوشنویسی، کاردستی خلاق
- ❖ سفالگری، گلدوزی، گلسازی، مجسمه سازی و ...
- ❖ پودمان های کتاب فناوری پایه ششم در قالب طرح های ابتکاری

نکات قابل توجه:

- ❖ لازم است مدارس نسبت به تبیین و آموزش نحوه عمل دانش آموزان و اولیا توسط معلمان اقدام نمایند و هدایت و راهبری فرآیندی اجرای مراحل پژوهش های علمی یا مهارتی (ادبی، هنری) توسط معلمان راهنما انجام پذیرد.
- ❖ جشنواره مدرسه ای از تمام آثار دانش آموزی برگزار ارائه بازخورد توصیفی و تشویقی به تمامی دانش آموزان
- ❖ برگزاری جشنواره مدرسه ای از تمامی آثار دانش آموزی
- ❖ مستندسازی آثار و نتایج حاصل از اجرای فعالیت ها

۴-۲-۶ بازی و یادگیری

بازی به عنوان فعالیتی که با میل و اختیار و با هدف سرگرمی و تفریح در اوقات فراغت انجام می شود وسیله ای است برای بروز توانایی های کودکان ، برانگیختن شور و نشاط آنها و عاملی جهت رسیدن کودکان به سلامت جسم و روح است. با عنایت به توسعه روحیه نشاط و شادابی و توسعه یادگیری های لذتبخش دوران کودکی لازم است یادگیری از طریق بازی و خلق تجربه های ماندگار در دانش آموزان مورد توجه ویژه قرار گیرد.

اهداف

- ❖ ارتقای کیفیت آموزش و فراهم کردن زمینه بروز و ارائه خلاقیت ها برای مدیران، معلمان، اولیا و دانش آموزان
- ❖ تقویت مهارت های چهارگانه زبانی (گوش دادن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن) و حساب کردن و ارتقا مهارت های سواد خواندن (طرح خوانا) از طریق بازی
- ❖ توجه به اقتضائات و ویژگی های دوران کودکی و افزایش نشاط و شادابی دانش آموزان و کاهش اضطراب
- ❖ افزایش انگیزه و علاقه حضور دانش آموزان در مدارس ، با شوق انگیز نمودن محیط های یادگیری
- ❖ تسهیل و تسریع فرایند یادگیری با استفاده از ظرفیت های بازی
- ❖ تقویت مهارتهای زندگی

محورهای جشنواره

جشنواره بازی و یادگیری در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ در ۳ محور ذیل قابلیت اجرا دارد:

- محور ۱:** تدریس مبتنی بر بازی و یادگیری به دو صورت حضوری و مجازی
- محور ۲:** تولید انیمیشن و محتوای آموزشی الکترونیک مبتنی بر بازی و یادگیری با استفاده از نرم افزارهای مختلف مثل اتوپلی، انیماتور و...
- محور ۳:** طراحی ایمان (نشانه، علامت، نماد) دردو بخش: ۱- واژه بازی و یادگیری ۲- مفاهیم و اهداف کتاب در رابطه با بازی و یادگیری

نکات قابل توجه:

- در بستر آموزش حضوری و در مدارس که امکانات اتاق بازی موجود باشد ، مکان بازی و یادگیری می تواند به تجمیع ابزارها و منابع موجود در مدرسه کمک کند، لذا به جهت پویا سازی این فضاها و همچنین فرهنگ سازی بازی و یادگیری با استفاده از این ظرفیت موارد زیر توصیه می گردد:
- ۱- انتخاب یک فضای خالی به عنوان اتاق بازی جهت روزهای آموزش حضوری دانش آموزان
 - ۲- ایمن سازی و استاندارد سازی فضا و رعایت پروتکل های بهداشتی
 - ۳- تهیه وسایل و تجهیزات مورد نیاز (فوم ، قفسه ، وسایل بازی و ...)
 - ۴- استفاده از فن آوری و نرم افزارهای آموزشی و تجهیز مدرسه جهت تدریس همکاران در فضای مجازی

۵- انتخاب بازی های آموزشی متناسب نظیر بازی های فکری صفحه ای ، بازی های فکری پازلی ، بازی های فکری کاغذی ، بازی های فکری کاردتی ، بازی های معمایی ، بازی های ساختنی ، بازی های دومینو ، اریگامی ، بازی های تقویت مهارت ، سرعت عمل ، نمایش ، قصه گوئی ، شعر خوانی ، سفالگری و ...

۷- تهیه برنامه هفتگی توسط معلمان و ارائه به مدیر مدرسه به منظور برنامه ریزی جهت استفاده از اتاق بازی و یادگیری (به نحوی برنامه ریزی شود تا در موقعیت حضوری یا مجازی فرصت تجربه و حضور تمامی نوآموزان و دانش آموزان فراهم گردد .)

۸- مدارس می توانند با تشکیل کمیته تخصصی بازی و یادگیری درون مدرسه در فضای مجازی یا حضوری و نیازسنجی لازم نسبت به تهیه و تکمیل مجموعه بازیها اقدام نمایند . همچنین مجموعه بازی ها می تواند توسط معلمان و مربیان و نوآموزان و دانش آموزان تولید و در اتاق بازی مورد استفاده قرار گیرد.

۹- برگزاری جلسات توجیهی برای اولیا به صورت مجازی یا حضوری توسط مدیر دبستان

۱۰- استفاده از ظرفیت انجمن های اسباب بازی ، کانون پرورشی کودکان و نوجوانان و رسانه های جمعی مثل صدا و سیما و ...

۵-۲-۶ فعالیت های یادگیری ایام نوروز (عید وداستان)

در راستای ترویج گفتمان کتاب خوانی و انس دانش آموزان با فرهنگ کتاب خوانی و همچنین استفاده از فرصت ایام تعطیلات نوروز به منظور آموزش و یادگیری طرح عید و داستان در نوروز ۱۴۰۰ در سراسر کشور و برای تمامی نوآموزان و دانش آموزان اجرا خواهد شد .

اهداف

- ❖ تقویت مهارت های ۴ گانه زبانی
- ❖ پرورش و بهبود مهارت های تفکر مانند استدلال انتقادی
- ❖ نظم بخشی بر رفتارها و کنش های لازم در امر یادگیری
- ❖ تقویت اعتماد به نفس در دانش آموزان
- ❖ تقویت دقت ، تمرکز و ارتباط بخشی بر رفتار و کنش های لازم در امر یادگیری

مراحل اجرا

- ❖ انتخاب یکی از زمینه های فعالیت شامل : داستان خوانی، داستان گوئی و داستان نویسی
- ❖ انتخاب کتاب یا موضوع دلخواه
- ❖ در زمینه داستان خوانی مطالعه کتاب و خلاصه نویسی یا خلاصه گوئی
- ❖ در زمینه داستان گوئی، روایت داستان و ضبط صدا یا تصویر
- ❖ در زمینه داستان نویسی، نگارش داستان به صورت دستخط و یا تایپی

۷. ارزیابی

ارزیابی و سنجش میزان بهبود و اثربخشی، یکی از مهم ترین مراحل اجرای هر برنامه و فعالیتی است. از سوی دیگر با توجه به اهمیت ترویج فرهنگ خودتوسعه ای و ارزش و شان معلمان، ارکان آموزش مدارس و دانش آموزان تمامی برنامه ها و فعالیته ا با رویکرد خودارزیابی به شرح زیر ارزیابی می شوند:

ارزیابی برنامه توسعه صلاحیت های حرفه ای معلمان

- ❖ ارائه موضوعات، گزارشها، آثار و تولیدات در شورای آموزگاران (حضور یا مجازی در بستر)
- ❖ تکمیل نمون برگ خود ارزیابی توسط شرکت کنندگان
- ❖ اعلام نظر و تایید مدیر مدرسه در نمون برگ مذکور
- ❖ تقدیر و اهدا جوایز به شرکت کنندگان در هفته معلم
- ❖ درج امتیاز توسعه حرفه ای و گزارش تخصصی در ارزشیابی سالانه در صورت تایید مدیر مدرسه
- ❖ تدوین و مستند سازی آثار و فعالیت ها و ارسال آمار و اطلاعات نتایج تمامی شرکت کنندگان منطقه

ارزیابی برنامه ارتقا شایستگی های دانش آموزی

- ❖ ارائه موضوعات، گزارشها، آثار و تولیدات در کلاس درس (حضور یا مجازی)
- ❖ برگزاری جشنواره های حضور و مجازی (در بسترشاد)
- ❖ ارائه گزارش فرآیند اجرا در جشنواره های مذکور توسط دانش آموزان شرکت کننده
- ❖ تکمیل نمون برگ خود ارزیابی، والدسنجی و ارزیابی آموزگار
- ❖ تدوین و مستند سازی آثار و فعالیت ها و ارسال آمار و اطلاعات و نتایج

۸. طرح کارآمد

مقدمه

تحولات شتابان علوم تربیتی و روانشناسی، فرایندهای آموزش و پرورش را در ابعاد مختلف به ویژه برنامه درسی و آموزش و یادگیری، دچار دگرگونی کرده است. معلمان به عنوان موثرترین عامل در بکارگیری این تغییرات در محیط واقعی یادگیری های رسمی یعنی مدرسه و کلاس، برای ایجاد زمینه و شرایط مناسب یادگیری دانش آموزان نیازمند روز آمد کردن و نو آفرینی شناخت و مهارت خود در زمینه وظایف و مسئولیت های حرفه ای هستند. از این رو بهسازی منابع انسانی از استراتژی های مهم هر نظام آموزشی است تا بر اساس آن بطور منظم، مستمر و هدفمند، منابع انسانی توانمندشده و آمادگی خود را مطابق با تغییر و تحولات حفظ نمایند.

اهداف طرح

- ❖ ارتقاء دانش تخصصی و مهارت حرفه ای معلمان
- ❖ توسعه مسؤولیت معلمان در ارتقاء صلاحیت های حرفه ای خود
- ❖ ارتقاء کیفیت آموزش و یادگیری در مدارس
- ❖ ترویج و توسعه شیوه های خود آموزی، یادگیری مشارکتی (با هم آموزی و از هم آموزی) در ارتقاء صلاحیت های حرفه ای معلمان
- ❖ پیوند دادن یادگیری های حرفه ای معلمان با نیازهای واقعی آنان در فرایند انجام کار
- ❖ تقویت هویت مدرسه و بهبود جایگاه آن در رشد حرفه ای و توانمندسازی معلمان

اصول اجرای طرح

محوریت نیازهای واقعی معلمان در پیش بینی فرصت ها و موقعیت های لازم برای توسعه ی حرفه ای خود مشارکت فعال و مداوم معلمان در کلیه ی مراحل توانمند سازی اعم از تبیین نیازها، اولویت بندی، برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی،

حفظ و نگهداری شواهد تلاش های معلمان در توانمند سازی خود (پوشه ی حرفه ای)

تقویت نقش مدرسه و ارکان آن در توانمند سازی

مداومت و استمرار در توسعه ی حرفه ای

گستره اجرای طرح

گستره اجرا در سال تحصیلی جاری (۴۰۰-۹۹) تعداد ۲۰۰۰ مدرسه در استان های کشور می باشد.

شیوه اجرا در شرایط موجود

- برای اجرای اثربخش طرح کارآمد (توانمندسازی نیروی انسانی با رویکرد مدرسه محوری و با ایفای نقش و محوریت معلمان)، در مدارس مجری طرح، در فضای مجازی و شبکه شاد فعالیت های زیر پیشنهاد می شود:
۱. راه اندازی گروه مجازی «کارآمد» مدرسه در شبکه شاد و اطلاع رسانی درباره انجام فعالیت های مربوط در این گروه؛
 ۲. ارائه نمون برگ تعیین نیازهای آموزش معلمان با تأکید بر موضوعاتی که خودشان آن را ضروری می دانند و انتخاب از بین موارد مشخص شده در جدول شماره (۱) در گروه «کارآمد» مدرسه؛
 ۳. جمع آوری نمون برگ ها و طبقه بندی نیازهای اعلام شده توسط همکاران و بارگذاری آنها در گروه مجازی «شورای مدرسه» در شبکه شاد (اگر این گروه تشکیل نشده است، نسبت به آن اقدام شود)؛
 ۴. تعیین اولویت نیازها در شورای مدرسه؛
 ۵. اطلاع رسانی درباره اولویت نیازها به معلمان از طریق گروه «کارآمد» مدرسه؛
 ۶. اعلام آمادگی معلمان برای انجام فعالیت های مرتبط با نیازها در گروه «کارآمد» مدرسه؛
 ۷. تعیین داوطلبان هر اولویت براساس تناسب با نیازهای معلم، نیازهای پایه تحصیلی و غیره در قالب جدول شماره ۲ و ارسال این جدول به منطقه جهت کسب موافقت منطقه؛
 ۸. دریافت نظرات منطقه درباره جدول شماره ۲ و اعلام نتیجه در گروه «کارآمد» مدرسه؛
 ۹. همفکری مدیر با هر همکار درباره تعیین شیوه های اجرایی پیشنهادی در جدول شماره ۲؛
 ۱۰. تشکیل پوشه مجازی فعالیت های توانمندسازی برای هر یک از معلمان در شبکه شاد توسط مدیر؛
 ۱۱. انجام فعالیت های توانمندساز توسط هر همکار، ارسال مستندات آنها به مدیر برای مستندسازی اقدامات در پوشه مجازی فعالیت های مربوط؛
 ۱۲. ارزیابی فعالیت های انجام شده توسط همکاران در جهت توانمندسازی خود توسط تیم ارزیابی مدرسه (مدیر- معاون آموزشی- نماینده معلمان) براساس جدول شماره ۳ و ارائه بازخورد مناسب به آنان؛
 ۱۳. تشکیل جلسه با معلمان به منظور بررسی مزایا و ضعف های طرح های آنها در گروه «کارآمد» مدرسه و جمع بندی آن جهت ارائه به منطقه؛
 ۱۴. ارزیابی فعالیت های توانمندسازی هر همکار و همچنین ارزیابی های انجام شده تیم ارزیابی مدرسه توسط تیم ارزیابی منطقه و اقدام به صدور گواهی های ضمن خدمت، پس از تایید ارزش فعالیت های معلمان، مطابق با جدول شماره ۴؛
 ۱۵. صدور گواهی های ضمن خدمت توسط معاونت پژوهش منطقه و بارگذاری آن در سامانه Itms.

۹. برنامه تدبیر

مقدمه

امروزه برنامه محوری و تنظیم برنامه عمل مبتنی بر نیاز های واقعی ، آینده نگرانه و ظرفیت های در اختیار (منابع و امکانات) در مدیریت مدرسه ای از موضوعات اساسی و مورد تاکید است که برنامه تدبیر در صدد زمینه سازی و کمک به تحقق این امر مهم می باشد. همچنین این برنامه به دنبال نهادینه کردن مشارکت جویی، ارزیابی مستمر و بهبود کیفیت عملکرد مدرسه است، تا از آن طریق به سطح و میزانی از اعتماد و اطمینان و تعالی رسیده و مدیران می توانند آمادگی خود را برای ارزیابی شدن توسط ارزیابان بیرونی و مسئولان اعلام نمایند. در این برنامه ، مدیریت به رشد و تعالی می رسد و سپس ارزیابی می شود. امید است با اجرای برنامه حاضر، مدیران مدارس با احساس حرفه مندی بیشتر و با لذت بردن از موفقیت و توفیقات و با ملاحظه اثراندیشه و عمل، آماده هر گونه نظارت و ارزیابی شوند.

اهمیت و ضرورت

اگرچه هر یک از زیرنظام های آموزش و پرورش به نوبه ی خود دارای اهمیت می باشند اما زیرنظام مدیریت و راهبری به دلیل مسئولیت در راهبری و مدیریت دوره های تحصیلی از اهمیت بیشتری برخوردار است؛ زیرا محصول و نتایج هر یک از زیر نظام های ذکر شده از طریق این زیرنظام هماهنگ و هم پیوند شده تا اهداف نهایی آموزش و پرورش محقق گردد . مدیریت مدرسه سطحی از مدیریت و راهبری آموزشی است که با برنامه ریزی، بهره گیری از منابع (انسانی، مادی، مالی)، تعامل مؤثر با جامعه محلی، آرمان ها، اهداف، راهبردها و سیاست های آموزش و پرورش را محقق می نماید و در صورتی که فرایندهای آموزشی و پرورشی در مدارس به درستی مدیریت شوند؛ مدرسه به کانون تربیت محله تبدیل شده و شرایط برای تحقق اهداف آموزش و پرورش فراهم می شود.

اهداف

هدف کلی:

ارتقای سطح عملکرد مدرسه و کیفیت آن براساس ساحت های شش گانه تعلیم و تربیت و اهداف دوره ابتدایی

اهداف جزئی:

- ❖ نهادینه سازی برنامه محوری در مدیریت مدارس و توجه نظام مند و هماهنگ به فرایندهای آن
- ❖ افزایش توان و خودباوری مدیران و عوامل انسانی مدرسه در تصمیم گیری و تدبیر امور مدرسه
- ❖ توسعه و تقویت فرهنگ مشارکت و کارگروهی در مدرسه با بهره گیری از توانمندی های کلیه ذی نفعان
- ❖ تقویت فرآیند ارزیابی مستمر برنامه ها و فعالیت ها با تأکید بر خودارزیابی

- ❖ توسعه و تقویت فرآیند آموزش و یادگیری
- ❖ توسعه و تقویت فرآیند برنامه‌های پرورشی
- ❖ ارتقای سلامت، بهداشت، تربیت بدنی و ایمنی مدرسه و فراهم کردن سازوکارهای مناسب
- ❖ پیاده سازی الگوی عملیاتی اجرای سند تحول بنیادین در مدارس

شیوه اجرا در شرایط موجود

از آنجایی که محوریت برنامه تدبیر براساس برنامه سالانه و انجام خودارزیابی ها توسط مدارس است، روند برنامه تدبیر با فعال شدن خودارزیابی ها ادامه خواهد یافت. برای اجرای اثربخش برنامه تدبیر در راستای بهبود و ارتقاء مدیریت مدرسه ای، در مدارس مجری طرح فعالیت های زیر پیشنهاد می شود:

۱. راه اندازی گروه مجازی «تدبیر» مدرسه در شبکه شاد و اطلاع رسانی درباره انجام فعالیت های مربوط در این گروه؛

۲. انجام فعالیت های زیر در گروه مجازی شورای مدرسه با محوریت مدیر مدرسه

❖ بررسی دستورالعمل برنامه تدبیر در به منظور پیش بینی اقدامات اجرایی آن؛

❖ تحلیل دقیق وضعیت مدرسه با رویکرد تفکر استراتژیک؛

❖ انجام خود ارزیابی اولیه؛

❖ تدوین برنامه عملیاتی سالانه؛

۳. ثبت برنامه در سامانه همگام و ارسال آن به منطقه توسط مدیر؛

۴. اخذ نظرات منطقه و اقدام متناسب براساس آن نظرات؛

۵. آغاز اجرای برنامه سالانه؛

۶. انجام خودارزیابی فرآیندی و تعیین نقاط قابل بهبود مدرسه در فرآیندها توسط مدیر؛

۷. بررسی نتایج خود ارزیابی های فرآیندی و انجام اصلاحات لازم در صورت نیاز؛

۸. انجام خود ارزیابی پایانی و تعیین عملکرد مدرسه پس از اجرای برنامه عملیاتی؛

۹. همکاری با ارزیابان بیرونی (همکاران منطقه و غیره) در گروه مجازی «تدبیر» مدرسه؛

۱۰. اجرای ارزیابی بیرونی توسط ارزیابانمنطقه و تعیین میزان موفقیت در عملکرد مدرسه؛

۱۱. پیش بینی فعالیت های بهبود بخش با مشارکت کلیه عوامل مؤثر برای سال آتی در گروه مجازی «تدبیر»

مدرسه

۱۰. ارزشیابی کیفی - توصیفی

مقدمه

تغییر مقیاس کمی (۲۰-۰) به مقیاس کیفی (توصیفی) در ارزشیابی ازدانش آموزان ، پس از صدور مجوز و ابلاغ آن توسط شورای عالی آموزش و پرورش به وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۱ ، در نظام آموزشی جمهوری اسلامی ایران شکل گرفته است . پس از مطالعات گسترده ، جایگزینی ارزشیابی کیفی - توصیفی که دارای ویژگی هایی از جمله پویایی و تأثیر پذیری از یافته های نوین علمی در حوزه علوم تربیتی ، ارائه بازخورد توصیفی و رهنمودهای لازم ، استفاده از ابزارهای متنوع در فرآیند ارزشیابی ، توجه به ابعاد کیفی یادگیری و توجه توأمان به فرآیند و نتیجه و جامعیت در ارزیابی و ارائه بازخورد بود ، با هدف افزایش بهداشت روانی و ارتقاء یادگیری دانش آموزان صورت پذیرفت.

اهمیت و ضرورت

از آنجایی که در دوره ابتدایی با اجرای برنامه ارزشیابی کیفی - توصیفی ، ارزشیابی در هم تنیده با جریان آموزش و یادگیری است و در آن اطلاعات لازم برای شناخت دقیق و همه جانبه دانش آموزان در ابعاد مختلف یادگیری جمع آوری می شود ، با اجرای بهینه ارزشیابی کیفی - توصیفی در بستر فضای مجازی و شبکه شاد و انجام مراقبت و ارائه مداخلات موقعیتی ، یادگیری دانش آموزان بهبود یافته و امکان تصمیم گیری برای ارتقاء پایه آنان فراهم می گردد.

اهداف کلی برنامه :

تلفیق متوازن ارزشیابی به مثابه یادگیری - ارزشیابی برای یادگیری و ارزشیابی از نتایج یادگیری

اهداف جزئی :

- ❖ تعیین سطوح دستیابی دانش آموزان دوره ابتدایی به اهداف تحصیلی - تربیتی مورد انتظار و پیش بینی شده در حوزه های یادگیری و برنامه درسی ؛
- ❖ بهبود عملکرد تحصیلی دانش آموزان
- ❖ ارتقاء کیفیت فعالیت های آموزشی و پرورشی.

مواد و مستندات قانونی

سیاست های کلی نظام

هدف عملیاتی ۱۹

سند تحول بنیادین ، راهکارهای ۱-۱۹ و ۲-۱۹

برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران.

فرآیند اجرا

آموزگاران چه در کلاس حضوری یا مجازی با گردآوری شواهد و اطلاعات در طول فرآیند آموزش - یادگیری با استفاده از ابزارها و روش های مختلف مانند مشاهدات معلم ، آزمون ها ، انجام پروژه ، خود ارزیابی (خود سنجی دانش آموز) ، ارزیابی دیگران (همسال سنجی) و... و با مقایسه آن ها با استانداردهای یادگیری در تک تک درس های مواد درسی و تعیین نشانه های تحقق آنها بر اساس استاندارد ملی به صورت روزانه یا هفتگی یا دوره ای به دانش آموزان بازخورد می دهد.

گستره اجرای برنامه

در مدارس دوره ابتدایی برای کل جامعه مخاطب

۱۱. مدیریت انسداد مبادی بیسوادی

(با تأکید بر شناسایی، جذب، آموزش و نگهداشت دانش آموزان بازمانده از تحصیل و ترک تحصیل)

مقدمه

یکی از سیاستهای کلان و راهبردهای اصلی و اساسی وزارت آموزش و پرورش، توسعه عدالت آموزشی با محوریت افزایش پوشش تحصیلی و دسترسی تمامی افراد لازم‌التعلیم گروه سنی دوره ابتدایی (۶-۱۱ سال) به آموزش‌های رسمی با کیفیت در راستای دستیابی به اهداف مندرج در سند تحول بنیادین بوده است. به منظور عملیاتی نمودن آن در کلیه سطوح نظام آموزشی (ستاد، استانها، مناطق و مدارس) برنامه انسداد مبادی بیسوادی تدوین و از اسفندماه سال ۱۳۹۲ با جدیت بیشتری به منظور تسریع و تسهیل در دسترسی کلیه افراد لازم‌التعلیم جامعه به آموزش‌های رسمی با کیفیت و همچنین حمایت از کودکان به ویژه کودکان در معرض آسیب با تأکید بر آموزش کودکان بازمانده و تارک از تحصیل تنظیم گردید و از آن سال به بعد به عنوان یکی از مهم‌ترین برنامه‌های معاونت آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش در حال اجرا است.

اهمیت و ضرورت

فراهم نمودن دسترسی همگانی به آموزش و پرورش عمومی از جمله مسئولیت‌های مهم هر نظام حکومتی است. در جمهوری اسلامی ایران نیز قانون اساسی دولت را ملزم به ایجاد شرایط لازم برای تحصیل تمامی افراد لازم‌التعلیم نموده و نظام آموزش و پرورش به عنوان دستگاه مسئول در سیاستگذاری، برنامه ریزی، مدیریت و نظارت بر تمامی امور آموزشی و پرورشی دانش آموزان این مأموریت مهم را برعهده دارد.

از راهبردهای مهم آموزش و پرورش ایران و جهان در چند دهه ی گذشته ارتقاء سطح دسترسی، افزایش پوشش تحصیلی، رفع موانع تحصیلی برای گروه‌های آسیب پذیر، ارائه خدمات آموزشی متناسب با نیازها و شرایط دانش آموزان، توسعه عدالت آموزشی، تلاش برای جلوگیری از فقر آموزشی و ... است. این راهبردها همچنان در بسیاری از کشورها از جمله ایران از اهمیت بالایی برخوردار است، زیرا هنوز کودکانی هستند که به رغم برخورداری از استعداد و علاقه به تحصیل، از آن محروم هستند. اگرچه دلایل این محرومیت بسیار متنوع و راهکارهای رفع آن در اختیار یک دستگاه و گروهی خاص نیست، اما نظام آموزشی براساس مأموریت و وظایف قانونی، ملزم به برنامه ریزی و تلاش حداکثری برای تحت پوشش بردن تمامی کودکان لازم‌التعلیم به ویژه گروه‌های آسیب پذیر (بازمانده و تارکین از تحصیل) می باشد. در این راستا با ابلاغ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مبنی دسترسی به آموزش رسمی با کیفیت و گسترش و نهادینه نمودن عدالت، معاونت آموزش ابتدایی با همکاری و مشارکت سایر بخش‌های آموزش و پرورش و سایر دستگاه‌ها، همواره ساز و کارهایی را در خصوص افزایش پوشش تحصیلی و حمایت از کودکان بازمانده از تحصیل و ترک تحصیل پیش بینی و اجرا می نماید.

محورها و اهداف طرح

سه محور مهم برنامه انسداد مبادی بی سوادی:

۱. توسعه عدالت آموزشی
۲. افزایش پوشش تحصیلی
۳. جذب کودکان تارک و بازمانده از تحصیل

مهمترین اهداف کیفی طرح

- ❖ جذب تمامی دانش آموزان لازم‌التعلیم گروه سنی ۶-۱۱ سال دوره ابتدایی
- ❖ شناسایی و جذب کودکان بازمانده از تحصیل با تأکید بر دختران و گروه‌های آسیب پذیر
- ❖ شناسایی و جذب تارکین تحصیل
- ❖ افزایش شاخص‌های پوشش تحصیلی
- ❖ افزایش سطح انگیزشی دانش آموزان برای تحصیل

اهداف کمی طرح

- ❖ دستیابی به نرخ جذب خالص پایه اول ابتدایی به میزان ۹۷,۱۵ درصد.
- ❖ دستیابی به نرخ پوشش واقعی دوره ابتدایی به میزان ۹۸,۵۰ درصد.

مواد و مستندات قانونی

- ❖ اصل سی ام قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ❖ بند ۱ از بند الف ماده ۶۳ قانون برنامه ششم توسعه
- ❖ هدف کلان ۳ و راهبرد کلان ۴ سند تحول بنیادین
- ❖ راهکار ۲-۵ سند تحول بنیادین

فرآیند اجرا

- ❖ دریافت مشخصات اسمی کودکان بازمانده از تحصیل از مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری؛
- ❖ ارسال مشخصات کودکان بازمانده از تحصیل و ترک تحصیل از سوی دفتر آموزش دبستانی به استان ها و با هدف شناسایی و جذب آنها در مدارس؛
- ❖ بهره مندی از ظرفیت و توانمندیهای سایر سازمانها و نهادها در فرایند شناسایی، جذب، آموزش و نگهداشت کودکان بازمانده از تحصیل توسط استان ها و مناطق آموزشی؛
- ❖ ارائه مشاوره های فنی و کارشناسی به استانها از سوی دفتر آموزش دبستانی؛
- ❖ برگزاری جلسات آموزشی و توجیهی برای اولیاء کودکان بازمانده از تحصیل از سوی استان ها و مناطق آموزشی؛
- ❖ برگزاری کلاسهای جبرانی و فوق برنامه برای کودکان بازمانده از تحصیل جذب شده از سوی استان ها و مناطق آموزشی؛
- ❖ پیگیری تامین و تخصیص منابع مالی و اعتبار مورد نیاز از سوی دفتر آموزش دبستانی و اختصاص به استانها؛
- ❖ تهیه سرویس ایاب وذهاب ، لوازم التحریر ، پوشاک و... رایگان برای کودکان بازمانده از تحصیل از سوی استان ها و مناطق آموزشی؛
- ❖ تهیه و تدوین گزارش اقدامات و فعالیتهای انجام شده از سوی استانها و دفتر آموزش دبستانی.

گستره اجرای طرح

گستره اجرا در سال تحصیلی جاری (۱۴۰۰-۱۳۹۹) تمامی مدارس دوره ابتدایی خصوصاً مدارس دارای دانش آموز دارای ترک تحصیل می باشد.

۱۲. نمایه برنامه های کیفیت بخشی معاونت آموزش ابتدایی

